

મહાદેવ દેસાઈ સમાજસેવા સંકુલ,
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૯

ગુજરાતી
પીએચ.ડી.(Ph.D.)

કોર્સવર્ક અભ્યાસક્રમ

ગુજરાતી વિભાગ
ભાષાભવન,
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૯

ગુજરાતી વિભાગ

ભાષાભવન

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૯

પીએચ.ડી. (Ph.D.) કોર્સવર્ક અભ્યાસક્રમ

પ્રશ્નપત્ર નંબર	પ્રશ્નપત્ર નામ	કુલ ગુણ	ક્રેડિટ	સમય
PGUJ101	સંશોધનનું પદ્ધતિશાસ્ત્ર (Research Methodology)	100	4	60
PGUJ103	સંબંધિત વિષયક્ષેત્રમાં સૈદ્ધાંતિક તેમ જ પૂર્વે થયેલા સંશોધનો વિષયક સાહિત્યનું વિહંગાલોકન (Review of Literature)	100	2	30
PGUJ104	ગુજરાતી સાહિત્ય સમીક્ષા અને સિદ્ધાંત (Gujarati Literature review and theory)	100	4	60

ગુજરાતી વિભાગ
ગુજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ
Ph.D. કોર્સવર્ક અભ્યાસક્રમ

પ્રશ્નપત્ર –PGUJ101 સંશોધનનું પદ્ધતિશાસ્ત્ર (Research Methodology)

ક્રેડિટ-4

કુલ ગુણ -100

શૈક્ષણિક હેતુઓ	1. વિદ્યાર્થીઓ વિવધ સંશોધન પદ્ધતિઓનો પરિચય મેળવે. 2. વિદ્યાર્થીઓ સંશોધનની શાસ્ત્રીયતાને સમજી શકે તથા પોતાના સંશોધનને વધારે ઉચ્ચ કોટિનું બનાવી શકે.		
	અભ્યાસક્રમ	કુલ ગુણ	સમય
એકમ - 1	સંશોધન: અર્થ, સ્વરૂપ, મહત્ત્વ, કાર્યક્ષેત્ર, હેતુઓ, પ્રયોજનો અને પ્રક્રિયા	32	25
એકમ - 2	સંશોધનની પદ્ધતિ, પ્રવિધિઓ અને અભિગમો, સંશોધન પ્રશ્ન, પૂર્વધારણા, રૂપરેખા, અહેવાલ, ટૂંકસાર.	32	25
એકમ - 3	સંશોધનક્ષેત્રનો ઉચ્ચતરીય અભ્યાસ 1. મધ્યકાલીન સાહિત્યના સંશોધકો 1. હરિવલ્લભ ભાયાણી 2. હસુ યાજ્ઞિક 2. ભાષાવિજ્ઞાનના સંશોધકો 1. પ્રબોધ પંડિત 2. યોગેન્દ્ર વ્યાસ	16	10
એકમ - 4	સ્વાધ્યાય, પરિસંવાદ (સ્વ અધ્યયન)	20	
	કુલ	100	60
સંદર્ભગ્રંથો	1. સાહિત્ય સંશોધનની પદ્ધતિઓ - ચંપુ વ્યાસ 2. સાહિત્યિક સંશોધન વિશે - સુમનલાલ શાહ 3. સામાજિક સંશોધન - ઠાકોરલાલ નાયક 4. સંશોધનની પ્રક્રિયા અને પ્રશ્નો - ભરત પરીખ		

ગુજરાતી વિભાગ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ: અમદાવાદ

Ph.D. કોર્સવર્ક અભ્યાસક્રમ

પ્રશ્નપત્ર -PGUJ103 સંબંધિત વિષયક્ષેત્રમાં સૈદ્ધાંતિક તેમ જ પૂર્વે થયેલા સંશોધનો વિષયક સાહિત્યનું
વિહંગાલોકન (Review of Literature)

ક્રેડિટ-2

કુલ ગુણ -50

શૈક્ષણિક હેતુઓ	1. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષાના જ્ઞાનભંડારોનો તથા ગ્રંથોનો પરિચય મેળવે. 2. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતના વિવિધ હસ્તપ્રત ભંડારોનો પરિચય મેળવે.		
	અભ્યાસક્રમ	કુલ ગુણ	સમય
એકમ-1	સંશોધન વિષયક સિદ્ધાંત-વિચારણાનું સાહિત્ય અને શોધનિબંધ સંબંધિત સામગ્રીનું અધ્યયન	50	30
	કુલ	50	30
સંદર્ભગ્રંથો	1. વિવિધ સાહિત્યકોશ 2. વિવિધ શોધનિબંધ સૂચિ 3. વિવિધ વિશ્વકોશ		

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૯

ગુજરાતી વિભાગ

Ph.D. અભ્યાસક્રમ

કોર્સવર્ક

પ્રશ્નપત્ર -104 ગુજરાતી સાહિત્ય સમીક્ષા અને સિદ્ધાંત (Gujarati Literature review and theory)

ક્રેડિટ-4

કુલગુણ -100

અભ્યાસક્રમ : સપ્ટેમ્બર-૨૦૨૧થી અમલમાં

શૈક્ષણિક હેતુઓ	1. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યની સમીક્ષા પ્રવાહનો પરિચય મેળવે. 2. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્ય સિદ્ધાંતોનો પરિચય મેળવે.		
એકમ	અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ	ગુણ	સમય
એકમ-1	વિશ્વ સાહિત્ય તુલનાત્મક સાહિત્ય- વિભાવના વિશ્વસાહિત્ય - વિભાવના ભારતીય સાહિત્ય વિભાવના	25	15
એકમ-2	ભારતીય સાહિત્ય વિચાર રસસિદ્ધાંત ધ્વનિવિચાર વક્રોક્તિવિચાર	25	15
એકમ-3	ભાષાવિજ્ઞાન અને લોકસાહિત્ય ભાષાની વિવિધ વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ ભારતના ભાષાકુળો અને ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ લોકસાહિત્ય - વિભાવના અને પ્રકારો	25	15
એકમ-4	સાંપ્રત સાહિત્ય દલિતચેતના નારીચેતના ગ્રામચેતના	25	15
	કુલ	100	60
સંદર્ભગ્રંથો	1. ક્રુન્તકનો વક્રોક્તિ વિચાર - ડૉ.રમેશ મ. શુક્લ 2. કાવ્યવિચાર- લે. સુરેન્દ્રનાથ દાસગુપ્તા, અનુવાદ- નગીનદાસ પારેખ 3. કાવ્યજિજ્ઞાસા- લે. અતુલ ચન્દ્રગુપ્ત, અનુવાદ- નગીનદાસ પારેખ 4. સાહિત્ય મીમાંસા- લે. વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી, જીવણલાલ ત્રિ.પરીખ 5. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત- જયંત કોઠારી અને નરુભાઈ રાજપરા 6. ભારતીય કાવ્યમીમાંસા- એ. ડી. શાસ્ત્રી 7. વીક્ષા અને નિરીક્ષા- નગીનદાસ પારેખ 8. સાહિત્યમાં વિવેક- લે.વર્સફોલ્ડ, અનુવાદ- નગીનદાસ પારેખ		

9. કાવ્યતત્ત્વ વિચાર- આનંદશંકર ધ્રુવ
10. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્રની વિચાર પરંપરાઓ - પ્રો.તપસ્વી નાન્દી
11. વક્રોક્તિજીવિત-ક્રુન્તકનો કાવ્યવિચાર - નગીનદાસ પારેખ
12. કાવ્યપ્રકાશ-મમ્મટનો કાવ્યવિચાર - નગીનદાસ પારેખ
13. ધ્વન્યાલોક-આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર - નગીનદાસ પારેખ
14. રસસિદ્ધાંત - એક પરિચય - ડૉ.પ્રમોદકુમાર પટેલ
15. અભિનવનો રસવિચાર અને બીજા લેખો - નગીનદાસ પારેખ
16. સાહિત્ય વિવેચન - ડૉ.બહેચરભાઈ પટેલ
17. તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરુ પરીખ
18. તુલનાત્મક સાહિત્ય સિદ્ધાંત અને વિનિયોગ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
19. તુલનાત્મક સાહિત્ય અભ્યાસ - વસંત બાપટ, અનુ. જશવંતી દવે અને જયા મહેતા
20. તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં - ડૉ.અશ્વિન દેસાઈ
21. તુલનાત્મક સાહિત્ય: ભારતીય સંદર્ભ - ચૈતન્ય દેસાઈ
21. તુલનાત્મક સાહિત્ય: વિદેશી સંદર્ભ - ચૈતન્ય દેસાઈ
22. તુલનાત્મક સાહિત્યકી ભૂમિકા - ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી
23. તુલનાત્મક સાહિત્યક : સિદ્ધાંત ઓર વિનિયોગ - મહાવીરસિંહ ચૌહાણ
24. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - ડૉ. પ્રબોધ પંડિત
25. ડૉ. પ્રબોધ પંડિત - શાંતિભાઈ આચાર્ય
26. ભાષાશાસ્ત્ર કી રૂપરેખા - ડૉ. ઉદયનારાયણ
27. વ્યુત્પત્તિ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
28. ગુજરાતી ભાષાનું વ્યાકરણ - ડૉ.યોગેન્દ્ર વ્યાસ
29. ગુજરાતી વાક્યવિચાર - ડૉ.અરવિંદ ભાંડારી
30. વ્યાકરણ વિમર્શ - ડૉ.ઉર્મિ દેસાઈ
31. ગુજરાતી સાહિત્યનો દસમો દાયકો - સં. ભોળાભાઈ પટેલ
32. અનુઆધુનિકતા - ડૉ. ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા
33. અનુઆધુનિકતા અને આપણે - ડૉ. સુમન શાહ
34. અનુઆધુનિકતાવાદ - સં. સુધા પંડ્યા
35. અનુઆધુનિક સંજ્ઞાકોશ - સં. જયંત ગાડીત
36. દલિતસાહિત્યનું સૌંદર્યશાસ્ત્ર - લે. શરણકુમાર લિંબાલે, અનુ. હરીશ મંગલમ્
37. દલિતસાહિત્ય - ભી. ન. વણકર
38. દલિતસાહિત્ય - ભીખુ વેગડા
39. નારીવાદ : વિભાવના અને વિમર્શ - સં. ઉર્વશી પંડ્યા
40. સાંપ્રત ગુજરાતી સાહિત્ય - સં. જિતેન્દ્ર મેકવાન